

Nazwa kwalifikacji: **Świadczenie usług opiekuńczych**
Symbol kwalifikacji: **SPO.05**
Numer zadania: **03**
Wersja arkusza: **SG**

Wypełnia zdający

Numer PESEL zdającego*

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Numer stanowiska

--	--	--

Miejsce na naklejkę z numerem
PESEL i z kodem ośrodka

Czas trwania egzaminu: **120** minut

SPO.05-03-26.01-SG

EGZAMIN ZAWODOWY

Rok 2026

CZĘŚĆ PRAKTYCZNA

**PODSTAWA PROGRAMOWA
2019**

Instrukcja dla zdającego

1. Na pierwszej stronie arkusza egzaminacyjnego wpisz w oznaczonym miejscu swój numer PESEL*, numer stanowiska i naklej naklejkę** z numerem PESEL i z kodem ośrodka.
2. Sprawdź, czy arkusz egzaminacyjny zawiera 9 stron i nie zawiera błędów. Ewentualny brak stron lub inne usterki zgłoś przez podniesienie ręki przewodniczącemu zespołu nadzorującego.
3. Zapoznaj się z treścią zadania oraz stanowiskiem egzaminacyjnym. Masz na to 10 minut. Czas ten nie jest wliczany do czasu trwania egzaminu.
4. Czas rozpoczęcia i zakończenia pracy zapisze w widocznym miejscu przewodniczący zespołu nadzorującego.
5. Wykonaj samodzielnie zadanie egzaminacyjne. Przestrzegaj zasad bezpieczeństwa i organizacji pracy.
6. Jeżeli w zadaniu egzaminacyjnym występuje polecenie „zgłoś gotowość do oceny przez podniesienie ręki”, to zastosuj się do polecenia i poczekaj na decyzję przewodniczącego zespołu nadzorującego.
7. Po zakończeniu wykonania zadania pozostaw rezultaty jego wykonania oraz arkusz egzaminacyjny na swoim stanowisku lub w miejscu wskazanym przez przewodniczącego zespołu nadzorującego.
8. Po uzyskaniu zgody zespołu nadzorującego możesz opuścić salę/miejsce przeprowadzania egzaminu.

Powodzenia!

* w przypadku braku numeru PESEL – seria i numer paszportu lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość

** w przypadku otrzymania naklejki

Zadanie egzaminacyjne

Na podstawie informacji o osobie podopiecznej^{*)} zawartych w arkuszu egzaminacyjnym oceń zdolność osoby podopiecznej do wykonywania złożonych czynności życia codziennego według zmodyfikowanej skali Lawtona (IADL) i oceń stan obecny osoby podopiecznej w odniesieniu do wyniku poprzedniego badania. Sporządź wykaz problemów osoby podopiecznej i zaplanuj adekwatne do nich działania opieunki środowiskowej.

Do opracowania zadania wykorzystaj formularze zamieszczone w arkuszu egzaminacyjnym.

Osobie podopiecznej leżącej w łóżku wykonaj mycie głowy w misce/waniu pneumatycznej, zmianę poszewki na poduszkę, a następnie zmianę prześcieradła. Nie markuj wykonywania czynności. Fantom traktuj jako osobę podopieczną. Komunikuj się z nią cicho, by nie przeszkadzać innym zdającym.

Przed rozpoczęciem pracy na indywidualnym stanowisku do wykonywania czynności higienicznych, pielęgnacyjnych i opiekuńczych zgłoś, przez podniesienie ręki, Przewodniczącemu Zespołu Nadzorującego gotowość do ich wykonania. Po uzyskaniu zgody przystąp do pracy. Czynności związane z myciem głowy, zmianą poszewki i prześcieradła wykonaj w czasie nie dłuższym niż 45 minut. Po upływie tego czasu Przewodniczący ZN przerwie Ci wykonywanie czynności słowami „czas minął”, oznaczającymi zakończenie procesu oceny przez Egzaminatora.

Wykorzystaj sprzęt, materiały i środki udostępnione na indywidualnym stanowisku egzaminacyjnym i w magazynie. Po zakończeniu czynności uporządkuj stanowisko pracy. Postępuj zgodnie z procedurami, uwzględniając zasady ergonomii oraz przepisy bezpieczeństwa i higieny pracy.

Arkusz egzaminacyjny z wypełnioną dokumentacją pozostaw na indywidualnym stanowisku do pisania.

^{*)} Dane osoby podopiecznej i informacje o niej są fikcyjne i zostały przygotowane na potrzeby egzaminu.

Informacje o osobie podopiecznej

78-letnia pani Krystyna Wirska z powodu choroby Parkinsona ma zaburzenia równowagi. Cztery miesiące temu podczas wysiadania z tramwaju przewróciła się i doznała złamania szyjki kości udowej lewej oraz złamania kości łódeczkowatej w obrębie lewego nadgarstka. W trakcie wypadku doszło również do urazu kręgosłupa w odcinku szyjnym, w wyniku którego przez 6 tygodni nosiła kołnierz ortopedyczny. Badanie gęstości mineralnej kości pani Krystyny wykazały zaawansowaną osteoporozę. Kości po urazach zrosły się, ale podopieczna ma osłabione mięśnie kończyn dolnych, mięśnie kończyny górnej lewej i mięśnie grzbietu.

Obecnie pani Krystyna jest mało aktywna ruchowo, najczęściej siedzi w fotelu lub pozostaje w łóżku. Posiada kule łokciowe, ale z powodu osteoporozy i zaburzeń równowagi boi się podierać na rękach i przemieszcza się z nimi po mieszkaniu tylko kilka metrów. Lekarz ortopeda zalecił jej ograniczanie dzwigania i w celu wzmocnienia mięśni i usprawnienia fizycznego wydał skierowanie na ćwiczenia rehabilitacyjne prowadzone przez fizjoterapeutę w warunkach domowych. Fizjoterapeuta przychodzi dwa razy w tygodniu by prowadzić rehabilitację ruchową, jednak pani Krystyna niechętnie wykonuje zlecone ćwiczenia i często odwołuje wizyty.

Podopieczna ma stwierdzoną przewlekłą niewydolność serca, na skutek której na podudziach w okolicy kostek tworzą się obrzęki. Powinna regularnie przyjmować leki nsercowe i diuretyczne, o czym czasem zapomina pomimo, że potrafi je samodzielnie przygotować i przyjąć. Szybko się męczy, co jest dla niej utrudnieniem w codziennym funkcjonowaniu.

Pani Krystyna mieszka sama w dwupokojowym mieszkaniu z balkonem, na piątym piętrze w bloku, w którym jest winda i platforma schodowa. Posiada wózek inwalidzki z napędem elektrycznym, którym dojeżdża do sklepu spożywczego znajdującego się na parterze w jej bloku, gdzie samodzielnie robi zakupy. Jednak dłuższe obsługiwanie wózka wywołuje u niej zmęczenie, wzmożone drżenie rąk i dalsze przemieszczanie nie jest możliwe. Podopieczna planuje wydatki i kontroluje stan swoich finansów; nie wymaga też pomocy przy załatwianiu spraw urzędowych.

Pani Krystyna samodzielnie wykonuje niektóre czynności z zakresu higieny osobistej takie jak: mycie rąk, twarzy, czesanie się, mycie zębów. Wyposażenie niewielkiej łazienki, połączonej z WC, nie jest dostosowane do jej potrzeb; nie ma uchwytów przy toalecie, brakuje kabiny prysznicowej i sprawnie działającej pralki. Niezbędna jest pomoc innej osoby przy kąpieli w głębokiej wannie i przy myciu głowy. Podopieczna sama rozbiera się i ubiera. Potrzebuje niewielkiej pomocy w przygotowywaniu posiłków, ale spożywa je samodzielnie. Gruntownym sprzątaniem mieszkania zajmuje się dwa razy w miesiącu osoba zatrudniona przez nią. Na co dzień pani Krystyna wykonuje lżejsze czynności porządkowe, ale nie jest w stanie odkurzyć mieszkania, umyć wanny czy zrobić prania ręcznego. Rok temu dokonano oceny możliwości wykonywania przez podopieczną złożonych czynności życia codziennego według skali Lawtona. Końcowy wynik dokonanej wtedy oceny wyniósł 21.

Pani Krystyna czas wolny spędza na oglądaniu seriali telewizyjnych oraz na rozmowach telefonicznych ze znajomymi, którzy rzadko wychodzą z domu i nie odwiedzają jej. Czuje się osamotniona, bardzo tęskni za przyjaciółkami z klubu seniora, do którego wcześniej uczęszczała. Brak jej spotkań towarzyskich w klubie czytelniczym w bibliotece osiedlowej, do której nie może się dostać na wózku, ponieważ biblioteka mieści się na pierwszym piętrze w budynku bez windy. Jest zniechęcona, apatyczna, nie ma pomysłu na zagospodarowanie wolnego czasu.

Podopieczna wczoraj wieczorem miała stan podgorączkowy. Dziś od rana pozostaje w łóżku, poci się i jest osłabiona. Czeką na popołudniową wizytę domową lekarza podstawowej opieki zdrowotnej.

Czas przeznaczony na wykonanie zadania wynosi 120 minut.

Ocenie podlegać będą 2 rezultaty:

- ocena złożonych czynności życia codziennego osoby podopiecznej według zmodyfikowanej skali Lawtona (IADL) wraz z oceną obecnego stanu osoby podopiecznej w odniesieniu do wyniku poprzedniego badania,
- problemy osoby podopiecznej i planowane działania opiekunki środowiskowej, adekwatne do rozpoznanych problemów osoby podopiecznej

oraz

przebieg mycia głowy w misce/wanience pneumatycznej, zmiany poszewki na poduszkę, a następnie zmiany prześcieradła osobie podopiecznej leżącej w łóżku.

**Ocena złożonych czynności życia codziennego osoby podopiecznej
według zmodyfikowanej skali Lawtona (IADL)**

Imię i nazwisko osoby podopiecznej:

Lp.	Pytanie dotyczące samodzielności osoby podopiecznej	Liczba punktów bez pomocy – 3 punkty z niewielką pomocą – 2 punkty nie jest w stanie – 1 punkt
1.	Czy potrafi korzystać z telefonu?	
2.	Czy jest w stanie dotrzeć do odległych miejsc?	
3.	Czy robi samodzielnie zakupy spożywcze?	
4.	Czy może samodzielnie przygotować sobie posiłki?	
5.	Czy może samodzielnie wykonać czynności domowe (np. sprzątanie)?	
6.	Czy może samodzielnie wyprać swoje rzeczy?	
7.	Czy może samodzielnie przygotować i przyjmować leki?	
8.	Czy samodzielnie gospodaruje pieniędzmi?	
Suma punktów:		
Końcowy wynik oceny Ocena stanu osoby podopiecznej w odniesieniu do wyniku z poprzedniego badania - stan (<i>podkreśl właściwą ocenę</i>): ☐ polepszył się ☐ nie uległ zmianie ☐ pogorszył się		

Problemy osoby podopiecznej	Planowane działania opieunki środowiskowej adekwatne do rozpoznanych problemów osoby podopiecznej

Problemy osoby podopiecznej	Planowane działania opieunki środowiskowej adekwatne do rozpoznanych problemów osoby podopiecznej

Problemy osoby podopiecznej	Planowane działania opieunki środowiskowej adekwatne do rozpoznanych problemów osoby podopiecznej

Problemy osoby podopiecznej	Planowane działania opieunki środowiskowej adekwatne do rozpoznanych problemów osoby podopiecznej